

Osobito su za starija razdoblja karakteristični stihovi u **Lovranskoj zbirci** koji pjevaju da ženi ne treba vjerovati. U pjesmama se javlja i miješanje oblika oslovljavanja, djevojci se nakon oslovljavanja »vi« na ulici obraća odmah na »ti«, pa dobivamo realističnu sličicu gradskog ophođenja.

Ako vas i sritin vašimi drugami,
klobukon u ruci (de)voto vas pozdravin.
I ti me pozdravi i prigni glavicu,
I lipin pogledon obgledaj služicu.

(XVII)

Možemo zaključiti da je **Lovranska zbirka** zanimljiva isto toliko po svom shematiziranom pjevanju, dvanaesteračkim distisima (ripresa), osmeračkim pjesmama (ruger) kao i po realističkim sličicama iz sredine u kojoj su pjesme nastale.

Divna ZEČEVIĆ

A. Adnan Saygun, Béla Bartók's Folk Music Research in Turkey, edited by **László Vikár**, Akadémiai Kiadó, Budapest 1976, 430 str. + 1 karta.

Premda ovom svesku A. Adnana Sayguna konkurira svojevrsni dvojniki, naime paralelno američko izdanje (**Béla Bartók- Turkish Folk Music from Asia Minor**, ed. Benjamin Suchofí, Princeton University Press), Saygunova knjiga ne gubi ništa na vrijednosti. Saygun nije znao za bogatu građu pohranjenu u biblioteci njujorškog Kolumbija sveučilišta, koja je omogućila tiskanje tog dvojnika. Zbog te činjenice, prema riječima izdavača, Saygunova knjiga se ne može smatrati kao folklorna dokumentacija, ni nepotpuna ni neautentična, već više kao nezavisna varijanta posebne vrijednosti koja odgovara izvornoj građi. Kao takva varijanta, ona dopunjuje Bartókova dostignuća dodavanjem točnih transkripcija napjeva koje je Bartók snimio ali ih nije transkribirao i uključivanjem vlastitih poglavlja i bogatih dopuna i

bilješki koje se odnose na tursko folklorno pjesništvo i folklornu glazbu. Takvom mišljenju izdavača treba dodati i značajan podatak da je A. Adnan Saygun bio suradnik Béle Bartóka na njegovu terenskom radu u Turskoj.

Formalno je knjiga podijeljena u dva dijela. U prvom dijelu je Bartókov uvodni tekst, rukopisne transkripcije napjeva koje je učinio sam Bartók i dodana Saygunova statistika broja slogova u melostihovima. Drugi dio knjige sadrži uz Saygunov predgovor vrlo vrijedno poglavlje o osobitostima turske folklorne glazbe. To poglavlje obuhvaća odsjeke o Uzun Havi, tj. posebnoj vrsti parlanda, modalnim osobitostima turske folklorne glazbe kao i o postupcima produživanja i skraćivanja slogova. U tom dijelu pored niza manjih odsjeka koji sadrže dopune uvodu i transkripcijama Béle Bartóka, nalazimo komentare, tekstove, prijevode tekstova, vlastite Saygunove transkripcije napjeva i tabele svih sakupljenih napjeva. Značajnije mjesto zauzimaju nekoliko mađarskih varijanti turskih folklornih napjeva. Glavnom vrijednosti ove knjige treba smatrati bogatu informaciju o turskoj folklornoj glazbi koju pružaju transkripcije i iscrpni komentari. Knjiga je opremljena tekstovima i likovnim priložima (fotografije Bartóka, fotografije turskih folklornih glazbala) i jednom zemljopisnom kartom, koji dokumentiraju Bartókov rad na terenu.

Krešimir GALIN

Narodne pjesme otoka Hvara. Prema zapisima osmorice sabirača Matice Hrvatske u devetnaestom stoljeću, Priredio **Olinko Delorko**, Čakavski sabor, Split 1976, LXXV + 728 str.

Redaktor zbornika pjesama sa otoka Hvara prema zapisima osmorice sakupljača iz XIX stoljeća, Olinko Delorko, obavio je izuzetno obiman i